

387L0102

N:o L 42/48

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

12.2.87

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 22 päivänä joulukuuta 1986,

kulutusluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä

(87/102/ETY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamis-
sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

kulutusluottoja koskevassa jäsenvaltioiden lainsäädännössä
on huomattavia suuria eroja,

nämä lainsäädännön erot voivat johtaa luotonantajien välisen
kilpailun vääristymiseen yhteismarkkinoilla,

nämä erot rajoittavat kuluttajan mahdollisuuksia saada luot-
toa toisissa jäsenvaltioissa; ne vaikuttavat anottujen luottojen
määrään ja lajiin sekä myös tavaroiden ja palvelujen hank-
kimiseen,

näillä eroilla on tämän vuoksi vaikutusta niiden tavaroiden ja
palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen, joita kuluttaja voi hank-
kia luotolla, ja ne vaikuttavat siksi suoraan yhteismark-
kinoiden toimintaan,

yhteisössä myönnettävien kulutusluottojen kasvava määrä
huomioon ottaen kulutusluottoja koskevien yhteismark-
kinoiden luominen hyödyttäisi yhtä lailla kuluttajia,
luotonantajia, tavaroiden valmistajia, tukku- ja vähit-
täiskauppiaita sekä palvelujen suorittajia,

Euroopan talousyhteisön toimintaohjelmissa kuluttajasuojaa
ja kuluttajavalistusta koskevaksi politiikaksi⁽⁴⁾ edellytetään
erityisesti kuluttajien suojaamista kohtuuttomilta luot-
toehdoilta ja kulutusluottoja koskevien yleisten ehtojen
yhdenmukaistamisen suorittamista kiireellisenä hankkeena,

kulutusluottoja koskevat erot lainsäädännössä ja käytän-
nössä johtavat epäyhtenäiseen kuluttajansuojaan eri
jäsenvaltioissa,

viime vuosina kuluttajille tarjottavissa ja heidän käyttämis-
sään kulutusluottomuodoissa on tapahtunut suuria
muutoksia; uusia kulutusluottomuotoja on otettu käyttöön
ja niitä kehittyä jatkuvasti,

kuluttajan olisi saatava riittävästi tietoa luottoehdoista ja
-kustannuksista sekä omista velvoitteistaan; hänelle olisi
ilmoitettava muun muassa todellinen vuosikorko tai, jolle se
ole mahdollista, kuluttajan maksettaviksi tulevien luot-
tokustannusten yhteismäärä; kunnes päätetään yhteisön
todellisen vuosikoron laskentamenetelmästä tai
-menetelmistä, jäsenvaltioiden olisi voitava säilyttää nykyiset
tätä korkoa koskevat laskentamenetelmänsä tai -käytäntönsä
taikka, jollei tämä ole mahdollista, säädettävä kulutusluoton
kokonaiskustannusten ilmoittamisesta kuluttajille,

luottoehdot voivat olla epäedullisia kuluttajalle; kulut-
tajansuojaa voidaan parantaa asettamalla tiettyjä vaatimuksia,
joita sovelletaan kaikkiin luottomuotoihin,

tietty luottosopimukset tai liiketoimet olisi niiden luonteen
vuoksi kokonaan tai osittain jätettävä tämän direktiivin
soveltamisalan ulkopuolelle,

jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus komissiota kuultuaan
jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tietty
luotot, jotka eivät ole kaupallisia ja jotka on myönnetty
erityisin ehdoin,

eräiden jäsenvaltioiden käytäntö, jonka mukaan
määrämuotoiset sopimukset laaditaan notaarin tai tuomarin
luona, tekee tämän direktiivin tiettyjen säännösten
soveltamisen näihin sopimuksiin tarpeettomaksi; tämän
vuoksi jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus olla
soveltamatta näitä säännöksiä tällaisiin sopimuksiin,

hyvin suuria rahamääriä koskevat luottosopimukset poik-
keavat usein tavanomaisista kulutusluottosopimuksista;
tämän direktiivin säännösten soveltaminen hyvin pieniä
rahamääriä koskeviin sopimuksiin voisi aiheuttaa sekä kulut-
tajille että luotonantajille tarpeettomia hallinnollisia
rasituksia; tämän vuoksi tämän direktiivin soveltamisalaan ei
tulisi kuulua tiettyä rahamäärää suurempaa tai pienempää
luottoa koskevat sopimukset,

(¹) EYVL N:o C 80, 27.3.1979, s. 4 ja
EYVL N:o C 183, 10.7.1984, s. 4

(²) EYVL N:o C 242, 12.9.1983, s. 10

(³) EYVL N:o C 113, 7.5.1980, s. 22

(⁴) EYVL N:o C 92, 25.4.1975, s. 1 ja
EYVL N:o C 133, 3.6.1981, s. 1

luottokustannusten ilmoittaminen mainonnassa tai luotonantajan tai luotonvälittäjän toimitiloissa voi helpottaa kuluttajan mahdollisuuksia vertailla eri tarjouksia,

kuluttajansuoja paranee myös, jos luottosopimukset tehdään kirjallisesti ja jos niissä mainitaan tietyt sopimusehtoja koskevat vähimmäistiedot,

tavaroiden hankkimiseksi myönnettyjen luottojen osalta jäsenvaltioiden olisi säädettävä tavaroiden takaisinottoehdoista, erityisesti, jos kuluttaja ei ole suostunut takaisinottoon; osapuolten välillä takaisinoton johdosta tehtävässä tilityksessä olisi huolehdittava, ettei takaisinotosta aiheudu perusteetonta etua,

kuluttajan olisi saatava täyttää velvoitteensa ennen eräpäivää; kuluttajalla tulisi tällöin olla oikeus vastaavaan vähennykseen luoton kokonaiskustannuksista,

luotonantajan luottosopimuksen mukaisten oikeuksien siirto ei saisi heikentää kuluttajan asemaa,

niiden jäsenvaltioiden, jotka sallivat kuluttajien käyttää vekseleitä, omia vekseleitä tai shekkejä luottosopimusten yhteydessä, olisi huolehdittava siitä, että kuluttajaa suojataan aiheellisella tavalla hänen käyttäessään näitä sitoumuksia,

kun kuluttaja on sopinut tavaroiden tai palvelujen hankkimisesta luotolla, hänellä tulisi olla ainakin jäljempänä määritellyissä olosuhteissa luotonantajaa kohtaan tiettyjä oikeuksia niiden oikeuksien lisäksi, jotka hänellä yleensä on sopimuksen nojalla tätä sekä myyjää tai palvelujen suorittajaa kohtaan; edellä mainituilla olosuhteilla tarkoitetaan niitä, joissa luotonantajan ja myyjän tai palvelujen suorittajan välillä on tehty aikaisemmin sopimus, jonka mukaan ainostaan tämä luotonantaja myöntää kyseisen myyjän tai palvelujen suorittajan asiakkaille luottoa, jotta nämä voisivat hankkia tavaroita tai palveluja tältä,

noudatetaan ECU:n määritelmää, joka on annettu neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3180/78⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2626/84⁽²⁾; jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus tietyissä rajoissa pyöristää tässä direktiivissä ECU:na ilmoitettujen määrien vasta-arvot kansallisessa valuutassa; tässä direktiivissä mainittuja rahamääriä olisi tarvittaessa säännöllisin väliajoin muutettava yhteisön talouskehityksen ja rahaolojen kehityksen perusteella,

jäsenvaltioiden olisi toteutettava aiheelliset toimenpiteet, jotka koskevat toimiluvan antamista luotonantajille tai -välittäjille tai heidän toimintansa tarkastamista tai valvontaa taikka kuluttajien oikeutta valittaa luottosopimuksista tai luottoehdoista,

luottosopimukset eivät saisi kuluttajan vahingoksi poiketa tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi annettavista tai sitä vastaavista säännöksistä; näitä säännöksiä ei saisi kiertää sopimukselle annetun erityisen muodon avulla,

tällä direktiivillä lähennetään jonkin verran kulutusluottoja koskevia jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia

määräyksiä ja luodaan tietynasteista kuluttajansuojaa, mutta jäsenvaltioita ei tulisi estää pitämästä voimassa tai ottamasta käyttöön tehokkaampia keinoja kuluttajien suojelemiseksi, ottaen kuitenkin aiheellisella tavalla huomioon niiden perustamissopimuksen mukaiset velvollisuudet, ja

komission olisi annettava neuvostolle kertomus tämän direktiivin soveltamisesta viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1995,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

- 1 Tätä direktiiviä sovelletaan luottosopimuksiin.
- 2 Tässä direktiivissä:
 - a) 'kuluttajalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä, jonka tässä direktiivissä tarkoitettujen toimien ei voida katsoa liittyvän hänen elinkeinonsa tai ammattinsa harjoittamiseen;
 - b) 'luotonantajalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ammatti- tai elinkeinotoiminnassaan myöntää luottoja, taikka tällaisten henkilöiden ryhmää;
 - c) 'luottosopimuksella' tarkoitetaan sopimusta, jonka mukaan luotonantaja myöntää tai lupaa myöntää kuluttajalle luottoa maksun lykkäyksen, lainan tai muun sellaisen taloudellisen järjestelyn muodossa.

Palvelun tai hyödykkeen jatkuvaa antamista koskevia sopimuksia, joiden mukaan kuluttajalla on oikeus maksaa palvelusta sopimuksen voimassaoloaikana maksuerissä, ei pidetä tässä direktiivissä tarkoitettuna luottosopimuksena;
 - d) 'kulutusluoton kokonaiskustannuksilla' tarkoitetaan kaikkia luotosta aiheutuvia kustannuksia mukaan luetuna korko sekä muut välittömästi luottosopimukseen perustuvat maksut, jotka määrätään jäsenvaltioissa noudatettavien tai käyttöön otettavien säännösten tai käytäntöjen mukaisesti;
 - e) 'todellisella vuosikorolla' tarkoitetaan kulutusluoton kokonaiskustannuksia vuosikorkona luoton määrälle laskettuna jäsenvaltioissa käytössä olevia menetelmiä noudattaen.

2 artikla

- 1 Tätä direktiiviä ei sovelleta:
 - a) sellaisiin luottosopimuksiin eikä sopimuksiin, jotka sisältävät lupauksen myöntää luotto:
 - jonka pääasiallisena käyttötarkoituksena on omistusoikeuden hankkiminen tai säilyttäminen kiinteään omaisuuteen taikka valmiiseen tai rakennettavaan rakennukseen,

⁽¹⁾ EYVL N:o L 379, 30.12.1978, s. 1

⁽²⁾ EYVL N:o L 247, 16.9.1984, s. 1

- jonka käyttötarkoituksena on rakennuksen peruskorjaus tai kunnostaminen;
- b) vuokrasopimukseen, jollei sopimuksessa määrätä, että omistusoikeus tulee lopulta siirtymään vuokraajalle;
- c) luottoon, joka myönnetään tai annetaan käytettäväksi perimättä korkoa tai muita maksuja;
- d) luottosopimukseen, joiden mukaan korkoa ei peritä, jos kuluttaja sitoutuu maksamaan luoton takaisin yhdessä erässä;
- e) luottoon, jonka luotto- tai rahoituslaitos myöntää ennakonostoina muulta avistatilitä kuin luottokorttitilitä.
- Tällaisiin luottoihin sovelletaan kuitenkin 6 artiklan säännöksiä.
- f) luottosopimukseen, joissa luoton määrä on vähemmän kuin 200 ECUa tai enemmän kuin 20 000 ECUa;
- g) luottosopimukseen, joiden mukaan kuluttajan on maksettava luotto takaisin:
- enintään kolmen kuukauden pituisessa määräajassa tai
 - enintään neljässä erässä enintään 12 kuukauden pituisen määräajan kuluessa.

2 Jäsenvaltio voi komissiota kuultuaan olla soveltamatta tätä direktiiviä sellaisiin luottomuotoihin, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- ne myönnetään markkinoilla vallitsevaa korkotasoa pienemmällä korolla ja
- niitä ei yleensä tarjota yleisölle.

3 Mitä edellä 4 ja 6–12 artiklassa säädetään, ei sovelleta luottosopimukseen tai sopimukseen, jotka sisältävät lupauksen luoton myöntämisestä, jos sopimuksen vakuutena on kiinnitys kiinteään omaisuuteen, siltä osin kuin se, että tätä direktiiviä ei sovelleta niihin, ei johdu jo tämän artiklan 1 kohdan a alakohdasta.

4 Jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta 6–12 artiklan säännöksiä määrämuotoisiin luottosopimukseen, jotka tehdään notaarin tai tuomarin luona.

3 artikla

Jokaisessa ilmoituksessa ja jokaisessa elinkeinonharjoittajan toimitiloissa esillä olevassa tarjouksessa, jossa tarjotaan luottoa tai tarjoudutaan välittämään luottosopimus ja jossa mainitaan korkokanta tai jokin luotosta aiheutuvia maksuja tarkoittava luku, on myös mainittava todellinen vuosikorko, joka voidaan ilmoittaa tarvittaessa havainnollisin esimerkein, jos sen ilmoittaminen muulla tavalla ei olisi käytännöllistä, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta harhaanjohtavaa mainontaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja määräysten lähentämisestä 10 päivänä syyskuuta 1984

annetun neuvoston direktiivin 84/450/ETY⁽¹⁾ sekä sopimatonta mainontaa koskevien sääntöjen ja periaatteiden soveltamista.

4 artikla

1 Luottosopimus on tehtävä kirjallisesti. Kuluttajalle on annettava kirjallinen sopimuskappale.

2 Kirjallisessa sopimuksessa on mainittava:

- a) todellinen vuosikorko;
- b) ehdot, joiden nojalla todellista vuosikorkoa voidaan muuttaa.

Jos todellista vuosikorkoa ei voida ilmoittaa, kuluttajalle on annettava kirjallisessa sopimuksessa riittävät tiedot. Niihin on sisällytettävä ainakin 6 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettut tiedot.

3 Kirjallisessa sopimuksessa on lisäksi mainittava muut olennaiset sopimusehdot.

Tämän direktiivin liitteessä on lueteltu asian selventämiseksi sellaisia ehtoja, joiden mainitsemista olennaisina ehtoina kirjallisessa sopimuksessa jäsenvaltiot voivat vaatia.

5 artikla

Poiketen siitä, mitä 3 artiklassa ja 4 artiklan 2 kohdassa säädetään, ja kunnes yhteisön menetelmä tai menetelmät todellisen vuosikoron laskemiseksi otetaan käyttöön, niiden jäsenvaltioiden, jotka silloin, kun tämä direktiivi annetaan tiedoksi, eivät vaadi todellisen vuosikoron ilmoittamista tai joilla ei ole vakiintunutta todellisen vuosikoron laskentamenetelmää, on vaadittava, että ainakin kulutusluoton kokonaiskustannukset ilmoitetaan.

6 artikla

1 Edellä 2 artiklan 1 kohdan e alakohdassa säädetyn poikkeuksen estämättä kuluttajalle on silloin, kun on sovittu luotosta, jonka luotto- tai rahoituslaitos myöntää ennakonostoina muulta avistatilitä kuin luottokorttitilitä, ilmoitettava joko sopimusta tehtäessä tai sitä ennen:

- mahdollinen luottoraja,
- vuotuinen korkokanta ja maksut, jotka veloitetaan sopimuksen tekemisestä lähtien, sekä ehdot, joiden perusteella niitä voidaan muuttaa,
- sopimuksen irtisanomisehdot.

Tiedot on vahvistettava kirjallisesti.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 250, 19.9.1984, s. 17

2 Lisäksi kuluttajalle on sopimuksen voimassaoloaikana ilmoitettava kaikista vuotuista korkokantaa tai veloitettavia maksuja koskevista muutoksista silloin, kun tällaisia muutoksia tapahtuu. Tiedot voidaan antaa tiliotteessa tai muulla jäsenvaltioiden hyväksymällä tavalla.

3 Niiden jäsenvaltioiden, joissa hiljaisesti hyväksytyt tilinylitykset ovat sallittuja, on huolehdittava siitä, että kuluttajalle ilmoitetaan vuotuinen korkokanta ja mahdolliset muut maksut sekä niiden muutokset silloin, kun tilinylitys kestä yli kolme kuukautta.

7 artikla

Tavarankäytön hankkimiseksi myönnettyjen luottojen osalta jäsenvaltioiden on säädettävä ehdoista, joiden nojalla tavara voidaan ottaa takaisin, ja erityisesti takaisinotosta tapauksissa, joissa kuluttaja ei ole suostunut siihen. Jäsenvaltioiden on lisäksi huolehdittava, ettei, kun luotonantaja ottaa tavarankäytön takaisin, siitä aiheutu osapuolten välillä suoritettavassa tilityksessä perusteetonta etua.

8 artikla

Kuluttajalla on oikeus täyttää luottosopimuksen mukaiset veloitteensa ennen sopimuksessa määrättyä ajankohtaa. Tällöin kuluttajalla on oikeus kohtuulliseen vähennykseen luoton kokonaiskustannuksista, siten kuin siitä säädetään jäsenvaltioissa.

9 artikla

Jos luotonantajan luottosopimuksen mukaiset oikeudet siirretään, kuluttaja voi esittää siirronsaajaa kohtaan kaikki ne väitteet, jotka hän olisi voinut esittää alkuperäistä luotonantajaa kohtaan, sekä vaatia myös kuitausta, jos se sallitaan kyseisessä jäsenvaltiossa.

10 artikla

Niiden jäsenvaltioiden, jotka sallivat kuluttajan luottosopimuksissa:

- a) suorittaa maksun vekselillä tai omalla vekselillä;
- b) antaa vakuudeksi vekselin, oman vekselin tai shekin;

on huolehdittava siitä, että kuluttajaa suojataan aiheellisella tavalla hänen käyttäessään näitä sitoumuksia edellä mainittuun tarkoitukseen.

11 artikla

1 Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että luottosopimus ei millään tavoin rajoita niitä oikeuksia, jotka kuluttajalla on tällaisen sopimuksen avulla hankitun tavarankäytön myyjää tai palvelun suorittajaa kohtaan silloin, kun tavaraa ei toimiteta tai palvelua ei suoriteta tai kun se ei ole kauppa- tai palvelun suorittamista koskevan sopimuksen mukainen.

2 Kuluttajalla on oikeus vaatia oikeuksiensa täyttämistä luotonantajalta, jos:

- a) kuluttaja tekee tavarankäytön ostamista tai palvelun saamista varten luottosopimuksen muun henkilön kuin myyjän tai palvelun suorittajan kanssa,
- b) luotonantajan sekä myyjän tai palvelun suorittajan välillä on aikaisemmin solmittu sopimus, jonka mukaan ainoastaan tämä luotonantaja myöntää kyseisen myyjän tai palvelun suorittajan asiakkaille luottoa tavarankäytön tai palvelun hankkimiseksi tältä,
- c) edellä a alakohdassa tarkoitettu kuluttaja saa luoton tämän aikaisemmin tehdyn sopimuksen mukaisesti,
- d) luottosopimuksessa tarkoitettuja tavaroita ei toimiteta tai palveluja ei suoriteta lainkaan tai ne toimitetaan tai suoritetaan vain osittain taikka niiden toimitus tai suoritus ei ole tehdyn sopimuksen mukainen, ja
- e) kuluttaja on ilman menestystä vaatinut myyjältä tai palvelun suorittajalta oikeuksiensa täyttämistä.

Jäsenvaltioiden on päätettävä, missä laajuudessa ja millä edellytyksillä näiden oikeuksien täyttämistä voidaan vaatia.

3 Mitä edellä 2 kohdassa säädetään, ei sovelleta, jos vastikkeen määrä on kyseisessä yksittäisessä toimesta vähemmän kuin 200 ECUa.

12 artikla

1 Jäsenvaltioiden on:

- a) huolehdittava, että toimintaan luotonantajana tai luottosopimusten välittäjänä joko nimenomaisesti taikka tavarankäytön myyjän tai palvelun suorittajan ominaisuudessa tarvitaan viranomaisen antama toimilupa; tai
- b) huolehdittava, että toimintaa luotonantajana tai luottosopimusten välittäjänä tarkastaa tai valvoo jokin laitos tai viranomainen; tai
- c) edistettävä sellaisten asianmukaisten toimielimien perustamista, jotka käsittelevät luottosopimuksista ja luottoehdoista tehtäviä valituksia ja jotka antavat kuluttajille niitä koskevia aiheellisia tietoja tai neuvoja.

2 Jäsenvaltiot voivat säätää, että 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimilupaa ei vaadita, kun luotonantaja tai luottosopimusten välittäjä on luottolaitosten liiketoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 12 päivänä joulukuuta 1977 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin⁽¹⁾ 1 artiklassa annetun määritelmän mukainen ja kun sille on annettu toimilupa kyseisen direktiivin säännösten mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 322, 17.12.1977, s. 30

Jos luotonantajalla tai luottosopimusten välittäjällä on nimenomainen toimilupa sekä 1 kohdan a alakohdan että edellä mainitun direktiivin säännösten nojalla ja jos jälkimmäinen toimilupa myöhemmin peruutetaan, peruuttamisesta on ilmoitettava sille viranomaiselle, jonka toimivaltaan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun erityisen luotonantoa koskevan toimiluvan antaminen kuuluu, ja tämän viranomaisen on päätettävä, saako kyseinen henkilö edelleen toimia luotonantajana tai luottosopimusten välittäjänä vai onko 1 kohdan a alakohdan nojalla annettu toimilupa peruutettava.

13 artikla

1 Tätä direktiiviä sovellettaessa noudatetaan ECU:n määritelmää, joka on annettu asetuksessa (ETY) N:o 3180/78, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2626/84. Vasta-arvo kansallisessa valuutassa lasketaan aluksi sen päivän kurssin mukaan, jona tämä direktiivi on annettu.

Jäsenvaltiot voivat pyöristää ECU:n vasta-arvon kansallisessa valuutassa, jos pyöristäminen on enintään 10 ECUa.

2 Joka viides vuosi ja ensimmäisen kerran vuonna 1995 neuvosto komission ehdotuksesta arvioi tässä direktiivissä mainitut rahamäärät ja tarvittaessa muuttaa niitä yhteisön talouskehityksen ja rahaolojen kehityksen perusteella.

14 artikla

1 Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että luottosopimuksella ei poiketa kuluttajan vahingoksi tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi annettavista tai tätä direktiiviä vastaavista kansallisista säännöksistä.

2 Jäsenvaltioiden on lisäksi huolehdittava siitä, että niiden tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi antamia säännöksiä ei kierretä sopimukselle annetun erityisen

muodon avulla ja erityisesti siten, että luoton kokonaismäärä jaetaan useaan eri sopimukseen.

15 artikla

Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai antamasta kuluttajia tehokkaammin suojaavia säännöksiä, jotka ovat sopusoinnussa niille perustamissopimuksen mukaan kuuluvien velvollisuuksien kanssa.

16 artikla

1 Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet voimaan viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1990 ja niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2 Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

17 artikla

Komissio antaa neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1995.

18 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 22 päivänä joulukuuta 1986.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

G. SHAW

LIITE

LUETTELO 4 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUISTA EHDOSTA

- 1 Luottosopimukset, joilla rahoitetaan tiettyjen tavaroiden tai palvelujen hankkimista:
 - i) sopimuksessa tarkoitettujen tavaroiden tai palvelujen yksilöinti;
 - ii) käteishinta ja luottosopimuksen perusteella maksettava hinta;
 - iii) mahdollinen käteismaksuosuus sekä maksuerien lukumäärä, suuruus ja eräpäivät tai menettely, jolla niistä määrätään, jos niitä ei tiedetä sopimusta tehtäessä;
 - iv) maininta siitä, että kuluttajalla on 8 artiklassa tarkoitettu oikeus vähennykseen, jos hän maksaa ennen eräpäivää;
 - v) tavaroiden omistaja (jollei omistusoikeus siirry heti kuluttajalle) ja ne ehdot, joiden perusteella kuluttaja saa omistusoikeuden tavaroihin;
 - vi) mahdollisesti vaaditun vakuuden yksilöinti;
 - vii) mahdollinen peruuttamisaika;
 - viii) maininta mahdollisesti vaadittavasta vakuutuksesta tai vakuutuksista ja, jollei kuluttaja valitse vakuutusenantajaa, maininta vakuutuskustannuksista.
 - 2 Luottosopimukset, joissa käytetään luottokorttia:
 - i) mahdollinen luottoraja;
 - ii) takaisinmaksuehdot tai tapa, jolla niistä määrätään;
 - iii) mahdollinen peruuttamisaika.
 - 3 Luottosopimukset, joissa käytetään luotollista shekkitiliä ja joihin ei muutoin sovelleta tätä direktiiviä:
 - i) mahdollinen luottoraja tai menettely, jolla siitä määrätään;
 - ii) käyttö- ja takaisinmaksuehdot;
 - iii) mahdollinen peruuttamisaika.
 - 4 Muut luottosopimukset, joihin sovelletaan tätä direktiiviä:
 - i) mahdollinen luottoraja;
 - ii) maininta mahdollisesti vaadittavasta vakuudesta;
 - iii) takaisinmaksuehdot
 - iv) mahdollinen peruuttamisaika;
 - v) maininta siitä, että kuluttajalla on 8 artiklassa tarkoitettu oikeus vähennykseen, jos hän maksaa ennen eräpäivää.
-